

Sygnatura akt I C 1225/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 stycznia 2021 r.

Sąd Rejonowy w Kamiennej Górze I Wydział Cywilny w następującym składzie:

Przewodniczący: SSR Marek Dziwiński

Protokolant: Joanna Pulkowska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 13 stycznia 2021 r. w Kamiennej Górze

sprawy z powództwa S. D.

przeciwko (...) S.A. Oddział w Polsce z siedzibą w W.

o zapłatę

I zasądza od strony pozwanej (...) S.A. Oddział w Polsce z siedzibą w W. na rzecz powoda S. D. kwotę 19.000,00 zł (słownie złotych: dziewiętnaście tysięcy, 00/100) wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 08.05.2015 r. do dnia zapłaty;

II dalej idące powództwo oddala;

III zasądza od powoda S. D. na rzecz strony pozwanej (...) S.A. Oddział w Polsce z siedzibą w W. kwotę 841,05 zł tytułem zwrotu kosztów procesu;

IV nakazuje stronie pozwanej (...) S.A. Oddział w Polsce z siedzibą w W., aby uiściła na rzecz Skarbu Państwa (Sądu Rejonowego w Kamiennej Górze) kwotę 2.527,89 zł tytułem części opłaty od uiszczenia której powód był zwolniony (700,00 zł) oraz tytułem zwrotu części wydatków wyłożonych tymczasowo przez Skarb Państwa (1827,89 zł), zaś w pozostałym zakresie koszty sądowe zalicza na rachunek Skarbu Państwa.

Sygn. akt I C 1225/15

UZASADNIENIE

S. D. wniósł o zasądzenie od strony pozwanej (...) S.A. Oddział w Polsce z siedzibą w W. na swoją rzecz kwoty 54 000,00 zł tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty. Wniósł także o zasądzenie kosztów procesu w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. W uzasadnieniu wskazał, że w dniu 12 stycznia 2015 r. na ul. (...) w K. doszło do wypadku komunikacyjnego, którego sprawcą był M. S. (1), kierujący samochodem osobowym marki A. (...) o nr rej. (...), ubezpieczony w zakresie OC u strony pozwanej. Zdaniem powoda sprawca wypadku poruszając się swoim pojazdem nie udzielił pierwszeństwa przejazdu powodowi, który kierował motorowerem. S. D. podniósł, iż doznał obrażeń ciała w postaci urazu jądra lewego, wstrząśnienia mózgu, urazu głowy oraz ogólnych, mocnych potłuczeń całego ciała. W konsekwencji usunięto jądro lewe, cierpi na uporczywe bóle głowy, odczuwa szum w uszach. Powód zgłosił roszczenie wypłaty zadośćuczynienia za doznaną krzywdę do strony pozwanej. W wyniku postępowania (...) S.A. Oddział w Polsce z siedzibą w W. wypłaciła na jego rzecz kwotę 6.000,00 zł tytułem zadośćuczynienia, uznając przy tym, iż on sam przyczynił się w 50% do powstania szkody, albowiem poruszał się pasem wyłączonym z ruchu. Powód podniósł, iż przyjął za to mandat, ponieważ był w szoku. Powód nie zgadza się z wysokością sumy przyznanej tytułem

zadośćuczynienia gdyż jest ona rażąco zaniżona w stosunku do doznanej szkody. Jego zdaniem kwota ta powinna być odpowiednio wyższa mając na uwadze rozmiar, ból, cierpienie i charakter obrażeń jakich doznał.

Strona pozwana (...) S.A. Oddział w Polsce z siedzibą w W. w odpowiedzi na pozew wniosła o oddalenie powództwa w całości, zasądzenie od powoda na jej rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego. Uzasadniając swoje stanowisko podała, że powód w pozwie podał jedynie w sposób lakoniczny i bardzo wybiórczo twierdzenia, w praktyce bez rzetelnych dowodów na poparcie zgłoszonych roszczeń. Bezspornym w jej ocenie było, że S. D. w dniu zdarzenia poruszał się nieprawidłowo, to jest korzystał z pasa jezdni w miejscu, gdzie było to zabronione, albowiem pas ten był wyłączony z ruchu. Wskazała jednoznacznie, że gdyby nie zachowanie powodowa do zdarzenia z jego udziałem by nie doszło. Strona pozwana wskazała, że po przeprowadzeniu postępowania likwidacyjnego przyznała powodowi kwotę 12. 000 zł tytułem zadośćuczynienia, z czego wypłaciła 6.000 zł z uwagi na przyjęcie 50% przyczynienia się powoda do szkody. Ustalona i wypłacona kwota zadośćuczynienia jest zdaniem strony pozwanej odpowiednia, gdyż w całości rekompensuje skutki zdarzenia w zakresie poniesionej krzywdy. Żądana kwota 60.000 jest drastycznie zawyżona i nie znajduje uzasadnienia w skutkach zdarzenia.

SĄD USTALIŁ NASTĘPUJĄCY STAN FAKTYCZNY

W dniu 12 stycznia 2015 r. na ul. (...) w K. doszło do wypadku komunikacyjnego z udziałem M. S. (2) i powoda S. D.. Kierujący samochodem osobowym marki A. (...) o nr rej, (...) M. S. (2), wjeżdżając na skrzyżowaniu z drogi podporządkowanej na drogę główną, nie udzielił pierwszeństwa w ruchu jadącemu drogą główną motorowerzyście S. D..

S. D. jadąc po niewłaściwym pasie ruchu, nie przestrzegał zasad bezpieczeństwa w ruchu tj. omijał samochody bez zachowania od nich bezpiecznej odległości, co zdecydowanie utrudniało dostrzeżenie go przez kierowcę a. i przyczyniło się do zaistniałego zdarzenia. Nie mając dostatecznej widoczności w prawo, wjechał na skrzyżowanie w sposób zagrażający bezpieczeństwu własnemu i innych użytkowników ruchu drogowego. Nie zachował on szczególnej ostrożności. Gdyby powód poruszał się prawidłowo na drodze do wypadku by nie doszło.

Obaj uczestnicy ruchu przyczynili się w 50% do powstania wypadku.

- opinia biegłego M. K. z dnia 04.07.2016 r. (k. 101-113)

- przesłuchanie M. K. na rozprawie w dniu 29.11.2017 r. (k. 158-158v)

- opinia biegłego K. D. z marca 2018 r. (k. 177-200)

- przesłuchanie K. D. na rozprawie w dniu 08.08.2018 r. (k. 234-234v)

-opinia uzupełniająca biegłego K. D. z grudnia 2018 r. (k. 249-251)

- przesłuchanie K. D. na rozprawie w dniu 16.10.2019 r. (k. 282-283)

Samochód M. S. (2) wypadku był ubezpieczony w zakresie OC posiadaczy pojazdów w (...) S.A. Oddział w Polsce z siedzibą w W..

Okoliczność bezsporna

S. D. doznał urazu jądra lewego, wstrząśnienia mózgu, urazu głowy oraz ogólnych potłuczeń ciała, nie stracił przytomności. W dniu 13.01.2015 r. wykonano eksplorację chirurgiczną moszny, gdzie stwierdzono pęknięcie jądra lewego i je usunięto.

Dowód:

- porada ambulatoryjna (k. 11)

- karta informacyjna (k. 12-12v)

- historia wizyty (k. 13)

- zaświadczenie lekarskie (k. 14)

- wyniki USG (k. 17)

- przeszuchanie S. D. na rozprawie w dniu 06.06.2016r. (k. 90-91)

Dnia 22.01.2014 r. powód za pośrednictwem pełnomocnika zgłosił stronie pozwanej szkodę wraz z roszczeniem wypłaty zadośćuczynienia za doznaną krzywdę w kwocie 80 000,00 zł.

Dowód:

- pismo z dnia 22.01.2015 r. (k. 20-20v)

(...) S.A. Oddział w Polsce z siedzibą w W., w wyniku przeprowadzonego postępowania likwidacyjnego ustalił zadośćuczynienie na kwotę 12.000,00 zł, jednakże wypłacił powodowi kwotę 6.000,00 zł z uwagi na przyczynienie się powoda w 50% do wypadku.

Dowód:

-pismo z dnia 23.02.2015 r. (k. 21)

Trwały uszczerbek na zdrowiu powoda wynosi 20%, spowodowany jest usunięciem jądra lewego. Uraz jądra powoduje silny ból. Nie stwierdzono u powoda uszczerbku na zdrowiu biorąc pod uwagę uszkodzenie układu moczowego. Bóle kręgosłupa występujące u S. D. wynikają z istniejących zmian zwyrodnieniowych kręgosłupa lędźwiowego. W związku z wypadkiem powód doznał zaburzeń adaptacyjnych, które spowodowały długotrwały uszczerbek na zdrowiu wynoszący 4 %.

Dowód:

- opinia biegłego z zakresu Urologii W. S. (1) (k. 300-303)

- opinia biegłego z zakresu neurologii J. W. (k. 307-312)

- wyniki badań radiologicznych (k. 313)

- opinia biegłego psychiatry M. Ż. (k. 328-335)

SĄD ZWAŻYŁ CO NASTĘPUJE

Ustaleń faktycznych co do przyczyn wypadku drogowego, stopnia zawinienia uczestników kolizji sąd dokonał w głównej mierze w oparciu o dowody z opinii dwóch biegłych z zakresu rekonstrukcji wypadków drogowych. Dokumentacja medyczna leczenia powoda i akta szkodowe oraz opinie biegłych lekarzy odpowiednich specjalności dawały podstawę do ustalenia uszczerbku na zdrowiu, jakiego doznał powód w wyniku wypadku oraz pozwalały ocenić zakres cierpień odczuwanych przez S. D..

Odpowiedzialność strony pozwanej (...) S.A. Oddział w Polsce z siedzibą w W. opiera się na art. 822 § 1 k.c. zgodnie z którym przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ubezpieczyciel zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, wobec których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo ubezpieczony. Istotą opisywanego ubezpieczenia jest wejście ubezpieczyciela na podstawie umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej w sytuację prawną ubezpieczającego, w zakresie ponoszonej przez niego odpowiedzialności odszkodowawczej. Bezsprzeczne jest, że pojazd sprawcy wypadku

komunikacyjnego ubezpieczony był w zakresie OC posiadaczy pojazdów mechanicznych u strony pozwanej, która przyznała powodowi w ramach postępowania likwidacyjnego tytułem zadośćuczynienia kwotę 12.000,00 zł, którą pomniejszyła o 50% tj. do 6.000,00 zł w związku z przyczynieniem się do niej powoda.

W niniejszej sprawie wyjść należy od kwestii kluczowej, a to ustalenia czy powód przyczynił się do powstania wypadku, bądź zwiększenia szkody, albowiem warunkuje to zasadność powództwa jako takiego, a przez to zasadność wysokości dochodzonego nim roszczenia. Okoliczność tę należy rozpatrywać w oparciu o treść przepisu art. 362 k.c., który mówi, że jeżeli poszkodowany przyczynił się do powstania lub zwiększenia szkody, obowiązek jej naprawienia ulega odpowiedniemu zmniejszeniu stosownie do okoliczności, a zwłaszcza do stopnia winy obu stron. Mowa jest tu zatem o dwóch istotnych przesłankach: przyczynienie się do powstania szkody oraz przyczynienie się do zwiększenia szkody. W piśmiennictwie przyjmuje się, że aby mówić o możliwości zastosowania ww. przepisu musi zaistnieć normalny, adekwatny związek przyczynowy (w rozumieniu art. 361 k.c.), między tym zachowaniem a powstaniem lub powiększeniem szkody (P. Sobolewski (w:) K. Osajda (red.) Kodeks cywilny. Komentarz, wyd. 26, 2020, dostęp: Legalis; tak też: Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 29 października 2008 r., sygn. akt IV CSK 228/00.). Aby zachowanie się poszkodowanego mogło być podniesione do rangi zdarzenia uzasadniającego zmniejszenie należnego mu odszkodowania, musi stanowić samodzielny (zewnętrzny) względem przyczyny głównej czynnik przyczynowy, a nie tylko jej rezultat (Banaszczyk (w:) K. Pietrzykowski (red.) Kodeks cywilny. T. I. Komentarz. Art. 1-44910, C.H. Beck, 2020). Przyczynienie się zatem to po prostu jedna z współprzyczyn wywołujących taki rezultat. O tym zaś, czy zachowanie poszkodowanego stanowiło współprzyczynę szkody odpowiadającą cechom normalnego związku przyczynowego, decyduje ocena w konkretnych okolicznościach danej sprawy, dokonana według kryteriów obiektywnych i uwzględniająca zasady doświadczenia życiowego (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 12 kwietnia 2019 r., sygn. akt I ACa 89/19, Legalis nr 1978517). Czynnością konieczną prowadzącą do zastosowania dyspozycji art. 362 k.c., a przez to do stosunkowego obniżenia zadośćuczynienia, było wykazanie, iż powód poruszał się motorowerem nieprawidłowo po drodze, czym przyczynił się do wypadku. Jazda motorowerem była niedozwolona, nieprawidłowa. Na pasie powinien znajdować się jeden pojazd wielośladowy. Powód nie miał bezpiecznego pasa, nie mógł się w ogóle poruszać tym pasem, gdyż służy on do jazdy jednego pojazdu. Nie mając dostatecznej widoczności, wjechał na skrzyżowanie w sposób zagrażający bezpieczeństwu własnemu i innych użytkowników ruchu drogowego. Gdyby powód poruszał się prawidłowo na drodze, do wypadku by nie doszło. Kierujący samochodem nie mógł przewidzieć, że powód jest na drodze. Okoliczności te zostały ustalone na podstawie opinii biegłych z zakresu techniki samochodowej, rekonstrukcji wypadków, bezpieczeństwa ruchu drogowego. Opinie te zostały sporządzone rzetelnie, sąd zarówno w przypadku biegłego M. K. jak i biegłego K. D. wzywał biegłych na rozprawę, by złożyli wyjaśnienia do pisemnych opinii. Zdaniem biegłych S. D. przyczynił się do wypadku w minimum 30%, chociaż biegły D. wskazywał nawet na możliwość przypisania powodowi nawet stopnia 2/3 przyczynienia się do powstania kolizji (k-180). Biegły ten w swojej opinii wskazał także na nieprawidłowości jazdy kierowcy pojazdu A. (...), który wjeżdżając na skrzyżowanie w niewystarczającym stopniu uwzględnił ograniczenia widoczności. Biegły wskazał (k-251 akt), że manewr wjazdu pojazdu na skrzyżowanie był nadmiernie ryzykowny, który kwalifikuje się jako nieostrożny ruch samochodu. Stąd – zdaniem biegłego – wynikają daleko idące konsekwencje nieustąpienia pierwszeństwa przejazdu nadjeżdżającemu rowerzyście. Sąd podzielił konkluzje biegłego K. D. co do oceny nieprawidłowości ruchu obu uczestników kolizji i co do podobnego stopnia przyczynienia się ich do powstania wypadku (k-251).

W myśl przepisu art. 445 § 1 k.c. sąd może przyznać poszkodowanemu odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę. Zadośćuczynienie ma na celu przede wszystkim złagodzenie cierpień fizycznych i psychicznych, zarówno tych już doznanych, jak i tych które mogą wystąpić w przyszłości. Ma ono charakter całościowy i powinno stanowić rekompensatę pieniężną za całą krzywdę doznaną przez powoda. Prawo do zadośćuczynienia jest kwestią bezsporną w wyżej opisanym stanie faktycznym, pozostaje do rozważenia kwestia wysokości sumy zadośćuczynienia i na podstawie jakich okoliczności powinna być ustalana. Zdaniem Sądu Najwyższego wyrażonym w wyroku z 12 IV 1972 r., II CR 57/72 „, określenie wysokości zadośćuczynienia powinno być dokonane z uwzględnieniem wszystkich okoliczności mających wpływ na rozmiar doznanej krzywdy, czasu trwania jego cierpień”.

Podstawą do zasądzenia w niniejszej sprawie określonej kwoty na rzecz powoda jest ustalenie przede wszystkim właściwej kwoty zadośćuczynienia jaka w ocenie Sądu należy się S. D., przy jednoczesnym uwzględnieniu kwoty jaką zapłaciła strona pozwana w czasie postępowania likwidacyjnego. Przy ustalaniu sumy zadośćuczynienia istotny wpływ ma także ustalony uszczerbek na zdrowiu. W toku postępowania trwały uszczerbek na zdrowiu powoda w związku z utratą jądra został określony przez biegłego sądowego z zakresu urologii na 20%. Jednakże ból jaki powód musiał odczuwać w związku z tym urazem kwalifikowany jest na jeden z najsilniejszych (opinia biegłego W. S. – k-302). Nie stwierdzono jednak u S. D. jakiegokolwiek uszczerbku na zdrowiu w zakresie układu moczowego tj. nerek, pęcherza, cewki moczowej. Jak wynika z opinii biegłego rokowania na przyszłość u powoda są dobre. Zgodnie z opinią biegłego sądowego z dziedziny neurologii nie zachodzi u powoda uszczerbek na zdrowiu w związku z wypadkiem z dnia 12.02.2015 r. Powód w związku z wypadkiem doznał ogólnych potłuczeń ciała oraz pęknięcia jądra lewego. Doznał wprawdzie urazu głowy bez utraty świadomości, jednak nie wymagał wykonania żadnych dodatkowych badań, wskazane przez niego bóle głowy są bardziej konsekwencją urazu jakiego doznał w 2000 r. Bóle kręgosłupa występujące u S. D. wynikają z istniejących zmian zwyrodnieniowych kręgosłupa lędźwiowego, nie wymaga jednak w tym zakresie leczenia. W związku z wypadkiem powód doznał zaburzeń adaptacyjnych, które to spowodowały długotrwałych uszczerbek na zdrowiu wynoszący 4 %. Nie sposób nie zgodzić się z przedstawioną opinią biegłego psychiatry, że wypadek był zdarzeniem wywołującym silne emocje, nagłym, niespodziewanym, nieoczekiwanym, o potencjalnie groźnych skutkach, który też spowodował określone obrażenia fizyczne wymagające rehabilitacji, w tym uszkodzenia, a następnie usunięcia jądra. Zaburzenia adaptacyjne występujące u S. D. wystąpiły w postaci lęków, bezsenności, wzmożonego napięcia psychicznego, reakcji depresyjnej, które ograniczyły u niego poziom satysfakcji życiowej oraz zdolność do efektywnego radzenia sobie ze swoimi problemami. Objawy te miały dość silny przebieg, nie uniemożliwiały one jednak powodowi funkcjonowania, lecz osłabiały jego efektywność. W miarę upływu czasu następowała poprawa, co korzystnie prognozuje na przyszłość.

Biorąc powyższe pod uwagę sąd ocenił należne S. D. zadośćuczynienie na kwotę 50 000,00 zł. O ustaleniu tej kwoty zdecydował z jednej strony fakt, iż u powoda nastąpił trwały uszczerbek na zdrowiu w wysokości 20 %, 4 % długotrwałego uszczerbku na zdrowiu. Z drugiej zaś strony proces leczenia nie był długi, duży ból związany z pęknięciem jądra musiały być jednak uciążliwą dolegliwością dla mężczyzny. W tym stanie rzeczy ustalone zadośćuczynienie spełni swój walor kompensacyjny. Jednakże S. D. przyczynił się w 50 % do powstania wypadku, w związku z czym zadośćuczynienie podlegało zmniejszeniu do 25.000,00zł. i pomniejszone o wyłaconą w toku postępowania likwidacyjnego kwotę 6.000,00 zł.

Mając na uwadze powyższe sąd zasądził od strony pozwanej na rzecz powoda kwotę 19.000,00 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu (czyli od 08.05.2015) do dnia zapłaty jak w punkcie I wyroku i oddalił powództwo w pozostałym zakresie jak w punkcie II wyroku.

O kosztach procesu w punkcie III wyroku rozstrzygnięto na podstawie art. 100 zdanie pierwsze k.p.c. rozdzielając je stosowanie do wyniku postępowania. Powód wygrał sprawę w 35 %, natomiast strona pozwana w 65%. Koszty poniesione przez powoda to 700,00 zł opłaty od pozwu oraz 3.600,00 zł wynagrodzenia pełnomocnika i 17,00 zł opłaty skarbowej od pełnomocnictwa. Przy wygranej 35% daje to 1.510,00 zł. Koszty strony pozwanej to 3.600,00 wynagrodzenie pełnomocnika i 17,00 zł opłaty skarbowej. Przy wygranej w 65% daje to 2.351,05 zł. Kompensując powyższe należności dla stron, zasądzono od powoda na rzecz strony pozwanej kwotę 841,05 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

O kosztach sądowych orzeczono na podstawie przepisu art. 113 ustawy z 28.07.2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. z 2020 r. poz. 755 ze zm.).

Powód był zwolniony od kosztów sądowych ponad kwotę 700,00 zł i w części w jakiej jego obciążałyby te koszty zaliczono je na rachunek Skarbu Państwa.

Stronę pozwaną obciążono nieuiszczonymi kosztami sądowymi i wydatkami w zakresie w jakim przegrała tj. w 35 %. Tak więc, skoro pozostała opłata od pozwu wynosiła 2.000,00 zł, to obciążająca stronę pozwaną kwota z tego tytułu

wynosiła 700,00 zł. Wydatki na opinię biegłych wyniosły 5.222,53 zł, dlatego obciążenie strony pozwanej z tego tytułu wyniosło 1827,89 zł ($5.222,53 \times 35\%$). Łącznie więc strona pozwana została zobowiązana do uiszczenia na rzecz Skarbu Państwa (Sądu Rejonowego w Kamiennej Górze) kwoty 2527,89 zł.

W punkcie IV strona pozwana powinna uiścić na rzecz Skarbu Państwa kwotę 2.527,89 zł tytułem części opłaty od uiszczenia, której powód był zwolniony ($2000 \text{ zł} * 35\% = 700,00 \text{ zł}$) oraz tytułem zwrotu części wydatków wyłożonych tymczasowo przez Skarb Państwa (1.827,89 zł). Pozostałym zakresie koszty sądowe zaliczone zostały na rachunek Skarbu Państwa.